ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः

हरिः ऑं

कृष्ण यजुर्वेदिय तैतिरीय संहिता क्रम पाठः

चतुर्थ काण्डे - चतुर्थः प्रश्नः

Table of Contents

4 कृष्ण यजुर्वेदिय तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठः	3
4.4 चतुर्थ काण्डे चतुर्थः प्रश्नः – पञ्चमचितिशेषनिरूपणं	3

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः

श्री गुरुभ्यो नमः, हरिः ओं

4 कृष्ण यजुर्वेदिय तैतिरीय संहिता क्रम पाठः

4.4 चतुर्थ काण्डे चतुर्थः प्रश्नः – पञ्चमचितिशेषनिरूपणं T.S.4.4.1.1 - Kramam रिभरिस । असि क्षयाय । क्षयाय त्वा । त्वा क्षयम् । क्षयम् जिन्व । जिन्व प्रॆतिः । प्रॆतिरसि । प्रॆतिरिति प्र – इतिः । असि धर्माय । धर्माय त्वा । त्वा धर्मम् । धर्मम् जिन्व । जिन्वान्वितिः । अन्वितिरसि । अन्वितिरित्यनु – इतिः । असि दिवॆ । दिवॆ त्वा । त्वा दिवम् । दिवम् जिन्व । जिन्व सन्धिः । सन्धिरसि । सन्धिरिति सम् – धिः । अस्यन्तरिक्षाय । अन्तरिक्षाय त्वा । त्वाऽन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षंम् जिन्व । जिन्व प्रतिधिः । प्रतिधिरसि । प्रतिधिरिति प्रति – धिः । असि पृथिव्यै । पृथिव्यै त्वा । त्वा पृथिवीम् । पृथिवीम् जिन्व । जिन्व विष्टम्भः । विष्टम्भोऽसि । विष्टम्भ इति वि – स्तम्भः । असि वृष्ट्यै । वृष्ट्यै त्वा । त्वा वृष्टिम् । वृष्टिम् जिन्व । जिन्व प्रवा । प्रवाऽसि । प्रवेति प्र – वा । अस्यह्रै ।

अहे त्वा । त्वाऽहः । अहर् जिन्व । जिन्वानुवा । अनुवाऽसि । अनुवेत्यनु – वा । असि रात्रियै । रात्रियै त्वा । त्वा रात्रिम् । रात्रिम् जिन्व । जिन्वोशिक् । उशिगसि । असि वसुभ्यः । 1 (50/57) T.S.4.4.1.2 - Kramam वस्भियस्त्वा । वस्भिय इति वस्न-भ्यः । त्वा वसून् । वसून् जिन्व । जिन्व प्रकेतः । प्रकेतोऽसि । प्रकेत इति प्र – केतः । असि रुद्रेभ्यः । रुद्रेभ्यस्त्वा । त्वा रुद्रान् । रुद्रान् जिन्व । जिन्व सुदीतिः । सुदीतिरसि । सुदीतिरिति सु – दीतिः । अस्यादित्येभ्यः । आदित्येभ्यस्त्वा । त्वाऽऽदित्यान् । आदित्यान् जिन्व । जिन्वौजः । ऒजोऽसि । असि पितृभ्यः । पितृभ्यस्त्वा । पितृभ्य इति पितृ-भ्यः । त्वा पितृन् । पितृन् जिन्व । जिन्व तन्तुः । तन्तुरसि । असि प्रजाभ्यः । प्रजाभ्यस्त्वा । प्रजाभ्य इति प्र – जाभ्यः । त्वा प्रजाः । प्रजा जिन्व । प्रजा इति प्र – जाः । जिन्व पृतनाषाट् । पृतनाषाडंसि । असि पशुभ्यः । पशुभ्यस्त्वा । पशुभ्य इति पशु – भ्यः । त्वा पशून् । पशून् जिन्व । जिन्व रेवत् । रेवदंसि ।

अस्योषधीभ्यः । ओषधीभ्यस्त्वा । ओषधीभ्य इत्योषधि – भ्यः । अभिजिदित्यभि – जित् । असि युक्तग्रांवा । युक्तग्रावेन्द्राय । युक्तग्रावेति युक्त – ग्रावा । इन्द्राय त्वा । त्वेन्द्रम् । इन्द्रम् जिन्व । जिन्वाधिपतिः । अधिपतिरसि । अधिपतिरित्यधि – पतिः । असि प्राणाय ( ) । प्राणाय त्वा । प्राणायति प्र – अनाय । 2 (50/62) T.S.4.4.1.3 - Kramam त्वा प्राणम् । प्राणम् जिन्व । प्राणमिति प्र – अनम् । जिन्व यन्ता । यन्ताऽसि । अस्यपानाय । अपानाय त्वा । अपानायत्यप – अनाय । त्वाऽपानम् । अपानम् जिन्व । अपानमित्यप – अनम् । जिन्व स॰्सर्पः । स॰्सर्पेऽसि । स॰्सर्प इति सम् – सर्पः । असि चक्षुषॆ । चक्षुषॆ त्वा । त्वा चक्षुः । चक्षुर् जिन्व । जिन्व वयोधाः । वयोधा असि । वयोधा इति वयः–धाः । असि श्रोत्राय । श्रोत्राय त्वा । त्वा श्रोत्रम् । श्रोत्रम् जिन्व । जिन्व त्रिवृत् । त्रिवृदसि । त्रिवृदिति त्रि – वृत् । असि प्रवृत् । प्रवृदसि । प्रवृदिति प्र - वृत् । असि सम् वृत् । सम् वृदिस ।

सम्वृदिति सम् – वृत् । असि विवृत् । विवृदसि । विवृदिति वि – वृत् । असि सण्रोहः । सण्रोहोऽसि । सण्रोह इति सम् – रोहः । असि नीरोहः । नीरोहोऽसि । नीरोह इति निः – रोहः । असि प्ररोहः । प्ररोहोऽसि । प्ररोह इति प्र – रोहः । अस्यनुरोहः । अनुरोहोऽसि । अनुरोह इत्यनु – रोहः । असि वसुकः । वसुकोऽसि । असि वेषश्रिः । वेषश्रिरसि । वेषश्रिरिति वेष – श्रिः । असि वस्यष्टिः । वस्यष्टिरसि । असीत्यसि ॥ 3 (43/57) (उशिगंसि – प्राणाय – त्रिचंत्वारिङ्शच्च) (A1) T.S.4.4.2.1 - Kramam राज्यंसि । असि प्राचीं । प्राची दिक् । दिग् वसंवः । वसंवस्ते । ते देवाः । देवा अधिपतयः । अधिपतयोऽग्निः । अधिपतय इत्यधि – पतयः । अग्निर् हेतिनाम् । हेतीनाम् प्रतिधर्ता । प्रतिधर्ता त्रिवृत् । प्रतिधर्तेति प्रति – धर्ता । त्रिवृत् त्वा । त्रिवृदिति त्रि-वृत् । त्वा स्तोमः । स्तोमः पृथिव्याम् । पृथिव्या । श्रयत्वाज्यम् । आज्यमुक्थम् । उक्थमव्यथयत् । अव्यथयथ् स्तभ्नातु ।

स्तभ्नातु रथन्तरम् । रथन्तरज् साम । रथन्तरमिति रथम् – तरम् । साम प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्यै विराट् । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । विराडिस । विराडिति वि – राट् । असि दक्षिणा । दक्षिणा दिक् । दिग् रुद्राः । रुद्रास्ते । ते देवाः । देवा अधिपतयः । अधिपतय इन्द्रः । अधिपतय इत्यधि – पतयः । इन्द्रों हेतीनाम् । हेतीनाम् प्रतिधर्ता । प्रतिधर्ता पञ्चदशः । प्रतिधर्तेति प्रति – धर्ता । पञ्चदशस्त्वा । पञ्चदश इति पञ्च – दशः । त्वा स्तोमः । स्तोमः पृथिव्याम् । पृथिव्या अयतु । श्रयतु प्रउगम् । प्रउगमुक्थम् । उक्थमव्यथयत् । अव्यथयथ् स्तभ्नातु । स्तभ्नातु बृहत् । बृहथ् साम । साम प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्यै सम्राट् । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । सम्राडंसि । सम्राडितिं सम् – राट् । असि प्रतीचीं । प्रतीची दिक् । दिगादित्याः । 4 (50/61) T.S.4.4.2.2 - Kramam

सप्तदश इति सप्त – दशः । त्वा स्तोमः । स्तोमः पृथिव्याम् । पृथिव्या » श्रयतु । श्रयतु मरुत्वतीयम् । मरुत्वतीयमुक्थम् । उक्थमव्यंथयत् । अव्यंथयथ् स्तभ्नातु । स्तभ्नातु वैरूपम् । वैरूप एसाम । साम प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्यै स्वराट् । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । स्वराडंसि । स्वराडिति स्व – राट् । अस्युदीची । उदीची दिक्। दिग् विश्वे । विश्वे ते । ते देवाः । देवा अधिपतयः । अधिपतयो वरुणः । अधिपतय इत्यधि – पतयः । वरुणो हेतीनाम् । हेतीनाम् प्रतिधर्ता । प्रतिधर्तैकवि एशः । प्रतिधर्तेति प्रति – धर्ता । एकविङ्शस्त्वा । एकविङ्श इत्येक – विङ्शः । त्वा स्तोमः । स्तोमः पृथिव्याम् । पृथिव्या ॥ श्रयतु । श्रयतु निष्केवल्यम् । निष्कें वल्यमुक्थम् । उक्थमव्यथयत् । अव्यथयथ् स्तभ्नातु । स्तभ्नातु वैराजम् । वैराजर् साम । साम प्रतिष्ठित्यै । प्रतिष्ठित्या अधिपत्नी । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । अधिपल्यसि । अधिपत्नीत्यधि – पत्नी । असि बृहती । बृहती दिक् । दिङ्मरुतः ।

मरुतस्ते । ते देवाः । देवा अधिपतयः ( ) । अधिपतयो बृहस्पतिः । अधिपतय इत्यधि – पतयः । 5 (50/61)

T.S.4.4.2.3 - Kramam

बृहस्पतिर्. हेतीनाम् । हेतीनाम् प्रतिधर्ता । प्रतिधर्ता त्रिणवत्रयस्त्रि एशौ । प्रतिधर्तेति प्रति – धर्ता । त्रिणवत्रयस्त्रि एशौ ... त्वा । त्रिणवत्रयस्त्रिञ्शाविति त्रिणव – त्रयस्त्रिञ्शौ । त्वा स्तोमौ । स्तोमौ पृथिव्याम् । पृथिव्या ए श्रयताम् । श्रयतां वैश्वदेवाग्निमारुते । वैश्वदेवाग्निमारुते उक्ये । वैश्वदेवाग्निमारुते इति वैश्वदेव – आग्निमारुते । उक्ये अव्यथयन्ती । उक्ये इत्युक्ये । अव्यथयन्ती स्तभ्नीताम् । अव्यथयन्ती इत्यव्यथयन्ती । स्तभ्नीता ए शाक्वररैवते । शाक्वररैवते सामनी । शाक्वररैवते इति शाक्वर – रैवते । सामनी प्रतिष्ठित्यै । सामनी इति सामनी । प्रतिष्ठित्या अन्तरिक्षाय । प्रतिष्ठित्या इति प्रति – स्थित्यै । अन्तरिक्षायर्.षयः । ऋषयस्त्वा । त्वा प्रथमजाः । प्रथमजा देवेषु । प्रथमजा इति प्रथम – जाः । देवेषु दिवः । दिवो मात्रया । मात्रया वरिणा । वरिणा प्रथन्तु । प्रथन्तु विधर्ता । विधर्ता च ।

विधर्तेति वि – धर्ता । चायम् । अयमधिपतिः । अधिपतिश्च । अधिपतिरित्यधि – पतिः । च तॆ । तॆ त्वा । त्वा सर्वे । सर्वे सम्विदानाः । सम्विदाना नाकस्य । सम्विदाना इति सम् - विदानाः । नाकस्य पृष्ठे । पृष्ठे सुवर्गे । सुवर्गे लोके । सुवर्ग इति सुवः – गे। लोके यजमानम्। यजमानम् च। च सादयन्तु । सादयन्त्विति सादयन्तु ॥ 6 (40/53) (प्रतीची दिङ् – मरुतस्तॆ दॆवा अधिपतय – श्चत्वारिङ्शच्चं) (A2) अयम् पुरः । पुरो हरिकेशः । हरिकेशः सूर्यरिभः । हरिकेश इति हिर – केशः । सूर्यरिश्मस्तस्य । सूर्यरिश्मरिति सूर्य – रिश्मः । तस्य रथगृथ्सः । रथगृथ्सश्च । रथगृथ्स इति रथ – गृथ्सः । च रथौजाः । रथौजाश्च । रथौजा इति रथं – ओजाः । च सेनानिग्रामण्यौ । सेनानिगामण्यौ पुञ्जिकस्थला । सेनानिग्रामण्याविति सेनानि – ग्रामण्यौ । पुञ्जिकस्थला च । पुञ्जिकस्थलेति पुञ्जिक-स्थला । च कृतस्थला । कृतस्थला च । कृतस्थलेति कृत – स्थला । चाफ्सरसौ । अफ्सरसौ यातुधानाः ।

यातुधाना हेतिः । यातुधाना इति यातु – धानाः । हेती रक्षाण्सि । रक्षा ्ंसि प्रहेंतिः । प्रहेंतिरयम् । प्रहेंतिरिति प्र – हॆतिः । अयम् दक्षिणा । दक्षिणा विश्वकर्मा । विश्वकर्मी तस्य । विश्वकर्मीते विश्व – कर्मा । तस्य रथस्वनः । रथस्वनश्च । रथस्वन इति रथ-स्वनः । च रथेंचित्रः । रथेंचित्रश्च । रथेंचित्र इति रथें-चित्रः । च सेनानिग्रामण्यौं । सेनानिग्रामण्यौ मेनका । सेनानिग्रामण्याविति सेनानि – ग्रामण्यौ । मेनका च । च सहजन्या । सहजन्या च । सहजन्येति सह – जन्या । चाफ्सरसौं । अफ्सरसौ दङ्क्ष्णवः । दङ्क्ष्णवः पश्चवः । पश्चवो हितिः । हितिः पौरुषयः । पौरुषयो वधः । वधः प्रहेंतिः । प्रहेंतिरयम् । प्रहेंतिरिति प्र – हेतिः । अयम् पश्चात् । पश्चाद् विश्वव्यचाः । विश्वव्यचास्तस्य । विश्वव्यचा इति विश्व – व्यचाः । तस्य रथप्रोतः । रथप्रोतश्च । रथप्रोत इति रथ-प्रोतः । चासंमरथः । असंमरथश्च । असंमरथ इत्यसंम-रथः । च सेनानिग्रामण्यौ । सेनानिग्रामण्यौ प्रम्लोचन्ती ।

```
सेनानिग्रामण्याविति सेनानि – ग्रामण्यौ । प्रम्लोचन्ती च ।
प्रम्लोचन्तीति प्र – म्लोचन्ती । चानुम्लोचन्ती । ७ (५०/७०)
T.S.4.4.3.2 - Kramam
अनुम्लोचन्ती च । अनुम्लोचन्तीत्यनु – म्लोचन्ती । चाफ्सरसौ ।
अफ्सरसौ सर्पाः । सर्पा हॆतिः । हॆतिर् व्याघ्राः । व्याघ्राः प्रहेंतिः ।
प्रहेतिरयम् । प्रहेतिरिति प्र – हेतिः । अयमुत्तरात् । उत्तराथ्
सम्यद्वसुः । उत्तरादित्युत् – तरात् । सम्युद्वसुस्तस्य ।
स्म्यद्वसुरिति सम्यत् – वसुः । तस्य सेनजित् । सेनजिच् च ।
सेनजिदिति सेन - जित्। च सुषेणः। सुषेणश्च। सुषेण इति
सु – सॆनः। च सॆनानिग्रामण्यौ। सॆनानिगामण्यौ विश्वाची।
सेनानिग्रामण्याविति सेनानि – ग्रामण्यौ । विश्वाची च । च घृताची ।
घृताची च । चाफ्सरसौ । अफ्सरसावापः । आपो हेतिः ।
हेतिर् वातः । वातः प्रहेतिः । प्रहेतिरयम् । प्रहेतिरिति प्र – हेतिः ।
अयमुपरि । उपर्यविग्वसुः । अविग्वसुस्तस्य ।
अर्वाग्वसुरित्यर्वाक् – वसुः । तस्य तार्क्ष्यः ।
तार्क्ष्यश्च । चारिष्टनेमिः । अरिष्टनेमिश्च ।
```

अरिष्टनेमिरित्यरिष्ट – नेमिः । च सेनानिग्रामण्यौ ।
सेनानिग्रामण्यावुर्वशी । सेनानिग्रामण्याविति सेनानि – ग्रामण्यौ ।
उर्वशी च । च पूर्विचेतिः । पूर्विचेतिश्च । पूर्विचेतिरिते

पूर्व – चितिः । चापस्परसौ । अपस्परसौ विद्युत् । विद्युद्धितिः ।
विद्युदिति वि – द्युत् । हेतिरवस्फूर्जन्न् । अवस्फूर्जन् प्रहेतिः ।
अवस्फूर्जन्नित्यव – स्पूर्जन्न् । प्रहेतिरतिष्ट प्रचेतिः ।
अवस्फूर्जन्नित्यव – स्पूर्जन् । प्रहेतिरतेष्यः । प्रहेतिरिति प्र–हेतिः ।
तेभ्यो नमः । नमस्ते । ते नः । नो मृडयन्तु । मृडयन्तु ते । ते यम् ।
यम् द्विष्मः । 8 (50/65)

<u>T.S.4.4.3.3 - Kramam</u>

द्विष्मो यः । यश्च । च नः । नो द्वेष्टि । द्वेष्टि तम् । तं वः ।

वो जम्भे । जम्भे दधामि । दधाम्यायोः । आयोस्त्वा । त्वा सदने ।

सदने सादयामि । सादयाम्यवतः । अवतञ्खायायाम् । छायायाम्

नमः । नमः समुद्राय । समुद्राय नमः । नमः समुद्रस्य । समुद्रस्य ।

चक्षसे । चक्षसे परमेष्ठी । परमेष्ठी त्वा । त्वा सादयतु । सादयतु ।

दिवः । दिवः पृष्ठे । पृष्ठे व्यचस्वतीम् । व्यचस्वतीम् प्रथस्वतीम् ।

प्रथस्वतीं विभूमतीम् । विभूमतीम् प्रभूमतीम् ।

विभूमतीमितिं वि - भूमतीम् । प्रभूमतीम् परिभूमतीम् । प्रभूमतीमिति प्र - भूमतीम् । परिभूमतीम् दिवम् । परिभूमतीमिति परि – भूमतीम् । दिवं यच्छ । यच्छ दिवम् । दिवम् दृ्ह । दृ्ह दिवम् । दिवम् मा । मा हि एसीः । हि एसीर् विश्वस्मै । विश्वस्मै प्राणाय । प्राणायापानाय । प्राणायति प्र-अनाय । अपानाय व्यानाय । अपानायेत्यप – अनाय । व्यानायोदानाय । व्यानायेति वि – अनाय । उदानाय प्रतिष्ठायै । उदानायत्युत् – अनाय । प्रतिष्ठायै चरित्राय । प्रतिष्ठाया इति प्रति – स्थायै । चरित्राय सूर्यः । सूर्यस्त्वा । त्वाऽभि । अभि पातु । पातु मह्या । मह्या स्वस्त्या ( ) । स्वस्त्या छर्दिषा । छर्दिषा शन्तमेन । शन्तमेन तया । शन्तमेनेति शम् – तमेन । तया देवतया । देवतयाऽङ्गिरस्वत् । अङ्गिरस्वद् ध्रुवा । ध्रुवा सीद । सीदेति सीद ॥ प्रोथदश्वः । अश्वो न । न यवसे । यवसे अविष्यन्न् । अविष्यन्. यदा । यदा महः । महः सम् वरणात् । सम् वरणाद् व्यस्थात् । सम्वरणादिति सम् – वरणात् । व्यस्थादिति वि – अस्थात् ॥ आदस्य । अस्य वातः । वातो अनु । अनु वाति ।

वाति शोचिः । शोचिरधं । अधं स्म । स्म ते । ते व्रजनम् । व्रजनङ् कृष्णम् । कृष्णमस्ति । अस्तीत्यस्ति ॥ 9 (78/88) (प्रम्लोचन्ती च – य७ – स्वस्त्या – ऽष्टाविज्ञातिश्च) (४३) T.S.4.4.4.1 - Kramam अग्निर् मूर्द्धा । मूर्द्धा दिवः । दिवः ककुत् । ककुत् पर्तः । पर्तिः पृथिव्याः । पृथिव्या अयम् । अयमित्ययम् ॥ अपार् रेतार्सि । रेता ्सि जिन्वति । जिन्वतीति जिन्वति ॥ त्वामग्ने । अग्ने पुष्करात् । पुष्करादधि । अध्यथर्वा । अथर्वा निः । निरमन्थत । अमन्थतेत्यमन्थत ॥ मूद्ध्नी विश्वस्य । विश्वस्य वाघतः । वाघत इति वाघतः ॥ अयमग्निः । अग्निः सहस्रिणः । सहस्रिणो वाजस्य । वाजस्य शतिनः । शतिनस्पतिः । पतिरिति पतिः ॥ मूर्द्धा कविः । कवीरयीणाम् । रयीणामिति रयीणाम् ॥ भुवो यज्ञस्य । यज्ञस्य रजसः । रजसश्च । च नेता । नेता यत्र । यत्रा नियुद्धिः । नियुद्धिः सचसे । नियुद्धिरितिं नियुत् – भिः । सचसे शिवाभिः । शिवाभिरिति शिवाभिः ॥ दिवि मूर्द्धानम् । मूर्द्धानम् दिधषे । दिधषे सुवर्.षाम् । सुवर्.षाम् जिह्वाम् । सुवर्.षामिति सुवः – साम् ।

जिह्वामग्ने । अग्ने चकृषे । चकृषे हव्यवाहम् । हव्यवाहमिति हव्य-वाहम् ॥ अबौद्ध्यग्निः । अग्निः समिधा । समिधा जनानाम् । समिधेति सम् – इधा । जनानाम् प्रति । 10 (50/53) T.S.4.4.4.2 - Kramam प्रति धेनुम् । धेनुमिव । इवायतीम् । आयतीमुषासम् । आयतीमित्या – यतीम् । उषासमित्युषासम् ॥ यह्वा इव । इव प्र । प्र वयाम् । वयामुज्जिहानाः । उज्जिहानाः प्र । उज्जिहाना इत्युत् – जिहानाः । प्र भानवः । भानवः सिस्रते । सिस्रते नाकम् । नाकमच्छं । अच्छेत्यच्छं ॥ अवोचाम कवये । कवये मेद्ध्याय । मेद्ध्याय वचः । वचो वन्दारु । वन्दारु वृषभाय । वृषभाय वृष्णे । वृष्ण इति वृष्णे ॥ गविष्ठिरो नमसा । नमसा स्तोमम् । स्तोममग्नौ । अग्नौ दिवि । दिवीव । इव रुक्मम् । रुक्ममुर्व्यञ्चम् । उर्व्यञ्चमश्रेत् । अश्रेदित्यश्रेत् ॥ जनस्य गोपाः । गोपा अजनिष्ट । गोपा इति गो – पाः । अजनिष्ट जागृविः । जागृविरग्निः । अग्निः सुदक्षः । सुदक्षः सुवितायं । सुदक्ष इति सु – दक्षः । सुविताय नव्यसे । नव्यस इति नव्यसे ॥ घृतप्रतीको बृहता ।

घृतप्रतीक इति घृत – प्रतीकः । बृहता दिविस्पृशा । दिविस्पृशा । द्युमत् । दिविस्पृशा । द्युमत् वि । द्युमदिति । द्यु मदिति । प्रतिभ्यः । भरतेभ्यः शुचिः । शुचिरिति शुचिरिति शुचिरित शुचिरित शुचिरित शुचिर ॥ त्वामग्ने । अग्ने अङ्गिरसः । शुनिरसो गुहा । 11 (50/57)

T.S.4.4.4.3 - Kramam

गृहा हितम् । हितमन् । अन्विवन्दन्न् । अविन्दिञ्छिश्रियाणम् ।

शिश्रियाणम् वनेवने । वनेवन् इति वने – वने ॥ स जायसे ।

जायसे मथ्यमानः । मथ्यमानः सहः । सहो महत् । महत् त्वाम् ।

त्वामाहुः । आहुः सहसः । सहसस्पुत्रम् । पुत्रमङ्गिरः । अङ्गिर

इत्यङ्गिरः ॥ यज्ञस्य केतुम् । केतुम् प्रथमम् । प्रथमम् पुरोहितम् ।

पुरोहितमग्निम् । पुरोहितमिति पुरः – हितम् । अग्निम् नरः ।

नरस्त्रिषधस्थे । त्रिषधस्थे सम् । त्रिषधस्थ इति त्रि – सधस्थे ।

समिन्धते । इन्धत इतीन्धते ॥ इन्द्रेण देवैः । देवैः सरथम् ।

सरथ सः । सरथमिति स – रथम् । स बर् हिषि । बर् हिषि

सर्वा । सीदित्र । नि होता । होता यज्ञथाय । यज्ञथाय सुक्रतुः ।

सुक्रतुरिति सु-क्रतुः ॥ त्वाम् चित्रश्रवस्तम । चित्रश्रवस्तम हवन्ते । चित्रश्रवस्तमेति चित्रश्रवः – तम । हवन्ते विक्षु । विक्षु जन्तवः । जन्तव इति जन्तवः । शोचिष्केशम् पुरुप्रिय । शोचिष्केशमिति शाचिः - कॆशम्। पुरुप्रियाग्ने। पुरुप्रियेति पुरु - प्रिय। अग्ने हव्याय । हव्याय वोढवे । वोढव इति वोढवे ॥ सखायः सम्। सं^{*}वः। वः सम्यञ्चम्। सम्यञ्चिमिषम्। इष७ स्तोमम् । 12 (50/56)

T.S.4.4.4 - Kramam

स्तोमम् च । चाग्नये । अग्नय इत्यग्नये ॥ वर्.षिष्ठाय क्षितीनाम् । क्षितीनामूर्जः । ऊर्जो नप्त्रे । नप्त्रे सहस्वते । सहस्वत इति सहस्वते ॥ सर्मित् । सर्सिनित सम् – सम् । इद् युवसे । युवसे वृषत्र् । वृषत्रग्ने । अग्ने विश्वानि । विश्वान्यर्यः । अर्य आ । एत्या ॥ इडस्पदॆ । पदॆ सम् । समिद्ध्यसॆ । इद्ध्यसॆ सः । स नः । नो वसूनि । वसून्या । आ भर । भरेति भर ॥ एना वः । वो अग्निम् । अग्निम् नमसा । नमसोर्जः । ऊर्जो नपातम् । नपातमा । आ हुव । हुव इति हुवे ॥ प्रियम् चेतिष्ठम् ।

```
चतुर्थ काण्डे - चतुर्थः प्रश्नः - (TS 4.4)
```

चेतिष्ठमरतिम् । अरति स्वद्ध्वरम् । स्वद्ध्वरं विश्वस्य । स्वद्ध्वरमिति सु – अद्ध्वरम् । विश्वस्य दूतम् । दूतममृतम् । अमृतमित्यमृतम् ॥ स योजते । योजते अरुषः । अरुषो विश्वभोजसा । विश्वभोजसा सः । विश्वभोजसितं विश्व – भोजसा । स दुद्रवत् । दुद्रवथ् स्वाहुतः । स्वाहुत इति सु – आहुतः ॥ सुब्रह्मा यज्ञः । सुब्रह्मेति सु – ब्रह्मा । यज्ञः सुशमी । सुशमी वसूनाम् । सुशमीति सु – शमीं । 13 (50/55) T.S.4.4.4.5 - Kramam वसूनाम् देवम् । देव ए राधः । राधो जनानाम् । जनानामिति जनानाम् ॥ उदस्य । अस्य शोचिः । शोचिरस्थात् । अस्थादाजुह्वानस्य । आजुह्वानस्य मीढुषः । आजुह्वानस्यत्या – जुह्वानस्य । मीढुष इति मिढुषः ॥ उद् धूमासः । धूमासों अरुषासः । अरुषासों दिविस्पृशः । दिविस्पृशः सम् । दिविस्पृश इति दिवि – स्पृशः । समग्निम् । अग्निमिन्धते । इन्धते नरः । नर इति नरः ॥ अग्ने वाजस्य । वाजस्य गोमतः । गोमत ईशानः । गोमत इति गो – मतः । ईशानः सहसः ।

सहसो यहो । यहो इति यहो ॥ अस्मे धेहि । अस्मे इत्यस्मे । धेहि जातवेदः । जातवेदो महिं । जातवेद इति जात-वेदः । महि श्रवः । श्रव इति श्रवः ॥ स इधानः । इधानो वसुः । वसुष्कविः । कविरग्निः । अग्निरीडॆन्यः । ईडॆन्यों गिरा । गिरेतिं गिरा ॥ रेवदस्मभ्यम् । अस्मभ्यम् पूर्वणीक । अस्मभ्यमित्यस्म – भ्यम् । पुर्वणीक दीदिहि । पुर्वणीकेति पुरु-अनीक । दीदिहीति दीदिहि ॥ क्षपो राजन्न् । राजन्नुत । उत त्मना । त्मनाऽग्ने । अग्ने वस्तोः । वस्तोरुत । उतोषसंः । उषस इत्युषसंः ॥ स तिग्मजम्भ । तिग्मजम्भ रक्षसः । तिग्मजम्भेति तिग्म – जम्भ । 14 (50/58) T.S.4.4.4.6 - Kramam रक्षसों दह। दह प्रति । प्रतीति प्रति ॥ आ ते । ते अग्ने । अग्न इधीमहि । इधीमहि द्युमन्तम् । द्युमन्तम् देव । द्युमन्तमिति द्यु–मन्तम् । देवाजरम् । अजरमित्यजरम् ॥ यद्धं । ह स्या । स्या ते । ते पनीयसी । पनीयसी समित् । समिद् दीदयति । समिदिति सम् – इत्। दीदयति द्यवि । द्यवीषम् । इष७ स्तॊतृभ्यः । स्तोतृभ्य आ। स्तोतृभ्य इति स्तोतृ – भ्यः। आ भर। भरेति भर॥

आ तें । ते अग्ने । अग्न ऋचा । ऋचा हिवः । हिवः शुक्रस्य । शुक्रस्यं ज्योतिषः । ज्योतिषस्पते । पत इति पते ॥ सुश्चन्द्र दस्म । सुश्चन्द्रिति सु – चन्द्र । दस्म विश्पते । विश्पते हव्यवाट् । हव्यवाट् तुभ्यम् । हव्यवाडिति हव्य – वाट् । तुभ्य ए हूयते । हूयत इषम् । इष स्तोतृभ्यः । स्तोतृभ्य आ । स्तोतृभ्य इति स्तोतृ – भ्यः । आ भर । भरेति भर ॥ उभे सुंश्चन्द्र । उभे इत्युभे । सुश्चन्द्र सर्पिषः । सुश्चन्द्रेति सु – चन्द्र । सर्पिषो दवीं । दवीं श्रीणीषॆ । दर्वी इति दर्वी । श्रीणीष आसनि । आसनीत्यासनि ॥ उतो नः । उतो इत्युतो । न उत् । उत् पुपूर्याः । पुपूर्या उक्थेषु । 15 (50/60) T.S.4.4.4.7 - Kramam उक्थेषु शवसः । शवसस्पते । पत इषम् । इष७ स्तोतृभ्यः । स्तोतृभ्य आ। स्तोतृभ्य इति स्तोतृ – भ्यः। आ भर। भरेति भर॥ अग्ने तम् । तमद्य । अद्याश्चम् । अश्वम् न । न स्तोमैः । स्तोमैः कृतुम् । कृतुम् न । न भद्रम् । भद्रज् हृदिस्पृशम् । हृदिस्पृशमिति हदि – स्पृशंम् ॥ ऋद्ध्यामां ते । त आहैं: । आहैरित्योहैं: ॥ अधा हि । ह्यग्ने । अग्ने क्रतोः । क्रतोर् भद्रस्य । भद्रस्य दक्षस्य ।

दक्षस्य साधोः । साधोरिति साधोः ॥ रथीर्. ऋतस्य । ऋतस्य बृहतः । बृहतो बभूथं । बभूथेति बभूथं ॥ आभिष्टें । ते अद्य । अद्य गीर्भिः । गीर्भिर् गृणन्तः । गृणन्तोऽग्ने । अग्ने दाशेम । दाशॆमेति दाशेम ॥ प्र तें । ते दिवः । दिवो न । न स्तनयन्ति । स्तनयन्ति शुष्माः । शुष्मा इति शुष्माः । एभिर् नः । नो अर्कैः । अर्केर् भव । भवा नः । नॊ अर्वाङ् । अर्वाङ्ख् सुवः । 16 (50/51) T.S.4.4.4.8 - Kramam सुवर् न । न ज्योतिः । ज्योतिरिति ज्योतिः ॥ अग्ने विश्वेभिः । । । । । । । । । । । । । । । । विश्वेभिः सुमनाः । सुमना अनीकैः । सुमना इति सु – मनाः । अनीकैरित्यनीकैः ॥ अग्निण् होतारम् । होतारम् मन्ये । मन्ये दास्वन्तम् । दास्वन्तं वसौः । वसौः सूनुम् । सूनुङ् सहसः । सहसो जातवेदसम् । जातवेदसमिति जात – वेदसम् ॥ विप्रम् न । न जातवंदसम् ॥ जातवंदसमितिं जात – वेदसम् । य ऊद्र्ध्वया । ऊद्र्ध्वया स्वद्ध्वरः । स्वद्ध्वरो देवः । स्वद्ध्वर इति सु – अद्ध्वरः । देवो देवाच्या । देवाच्या कृपा । कृपेति कृपा ॥ घृतस्य विभ्राष्टिम् । विभ्राष्टिमनु । विभ्राष्टिमिति वि – भ्राष्टिम् ।

अनु शुक्रशोचिषः । शुक्रशोचिष आजुह्वानस्य । शुक्रशोचिष इति शुक्र – शोचिषः । आजुह्वानस्य सर्पिषः । आजुह्वानस्यत्या – जुह्वानस्य । सर्पिष इति सर्पिषः ॥ अग्ने त्वम् । त्वम् नः । नो अन्तमः । अन्तम इत्यन्तमः ॥ उत त्राता । त्राता शिवः । शिवो भव । भव वरूथ्यः । वरूथ्यं इति वरूथ्यः ॥ तम् त्वा । त्वा शोचिष्ठ । शोचिष्ठ दीदिवः । दीदिव इति दीदिवः ॥ सुम्नायं नूनम् । नूनमीमहे । ईमहे सखिभ्यः । सखिभ्य इति सिखं – भ्यः ॥ वसुरिगनः । अग्निर् वसुश्रवाः () । वसुश्रवा इति वसु - श्रवाः ॥ अच्छा निक्ष । निक्ष द्युमत्तमः । द्युमत्तमो रियम् । द्युमत्तम् इति द्युमत् – तुमः । रियम् दाः ॥ दा इति दाः ॥ 17 (55/61) (जनाना – मङ्गिरस – इषर् – सुशमी – तिग्मजंभ – पुपूर्या – अर्वाङ् - वसुश्रवाः - पञ्चं च) (A4) T.S.4.4.5.1 - Kramam इन्द्राग्निभ्याम् त्वा । इन्द्राग्निभ्यामितीन्द्राग्नि–भ्याम् । त्वा सयुजा । सयुजा युजा। सयुजेति स – युजा। युजा युनज्मि।

युनज्म्याघाराभ्याम् । आघाराभ्याम् तेजसा । ॥ ॥ । । । । । अधाराभ्यामित्या – घाराभ्याम् । तेजसा वर्चसा । वर्चसौक्थेभिः । उक्थेभिः स्तोमंभिः । स्तोमंभिञ्छन्दोभिः । छन्दोभी रय्यै । छन्दोभिरिति छन्दः – भिः । रय्यै पोषाय । पोषाय सजातानाम् । सजातानाम् मद्ध्यमस्थयाय । सजातानामिति स – जातानाम् । मद्ध्यमस्थेयाय मया । मद्ध्यमस्थेयायेति मद्ध्यम – स्थेयाय । मया त्वा । त्वा सयुजा । सयुजा युजा । सयुजेति स – युजा । युजा युनज्मि । युनज्म्यम्बा । अम्बा दुला । दुला नितिलः । नितिलरभ्रयन्ती । नितिलिरिति नि – तिलः । अभ्रयन्ती मेघयन्ती । मेघयन्ती वर्.षयन्ती । वर्.षयन्ती चुपुणीका । चुपुणीका नाम । नामासि । असि प्रजापतिना । प्रजापतिना त्वा । प्रजापतिनेति प्रजा – पतिना । त्वा विश्वाभिः । विश्वाभिर् धीभिः । धीभिरुपं । उप दधामि । दधामि पृथिवी । पृथिव्युदपुरम् । उदपुरमञ्जेन । उदपुरमित्युद – पुरम् । अन्नेन विष्टा । विष्टा मनुष्याः । मनुष्यास्ते । ते गोप्तारः । गोप्तारोऽग्निः । अग्निर् वियत्तः । वियत्तोऽस्याम् ।

वियत्त इति वि – यत्तः । अस्याम् ताम् । ता महम् । अहम् प्र । । । । । । पद्ये सा ( ) । सा में । 18 (50/61)

T.S.4.4.5.2 - Kramam

में शर्म । शर्म च । च वर्म । वर्म च । चास्तु । अस्त्वधिद्यौः । अधिद्यौरन्तरिक्षम् । अधिद्यौरित्यधि – द्यौः । अन्तरिक्षम् ब्रह्मणा । ब्रह्मणा विष्टा । विष्टा मरुतः । मरुतस्ते । ते गोप्तारः । गोप्तारो वायुः । वायुर् वियत्तः । वियत्तोऽस्याम् । वियत्त इति वि – यत्तः । अस्याम् ताम् । तामहम् । अहम् प्र । प्र पद्ये । पद्ये सा । सा में । में शर्म । शर्म च । च वर्म । वर्म च । चास्तु । अस्तु द्यौः । द्यौरपराजिता । अपराजिताऽमृतेन । अपराजितेत्यपरा – जिता । अमृतेन विष्टा । विष्टाऽऽदित्याः । आदित्यास्ते । ते गोप्तारः । गोप्तारः सूर्यः । सूर्यो वियत्तः । वियत्तोऽस्याम् । वियत्त इति वि – यत्तः । अस्याम् ताम् । तामहम् । अहम् प्र । प्र पद्ये । पद्ये सा । सा मै । में शर्म। शर्म च। च वर्म। वर्म च। चास्तु। अस्त्वत्यस्तु ॥ 19 (48/52) (सा - ऽष्टाचत्वारिज्ञच्च) (A5)

T.S.4.4.6.1 - Kramam

बृहस्पतिस्त्वा । त्वा सादयतु । सादयतु पृथिव्याः । पृथिव्याः पृष्ठे । पृष्ठे ज्योतिष्मतीम् । ज्योतिष्मतीम् विश्वस्मै । विश्वस्मै प्राणाय । प्राणायापानाय । प्राणायति प्र – अनाय । अपानाय विश्वम् । अपानायेत्यप-अनाय । विश्वं ज्योतिः । ज्योतिर् यच्छ । यच्छाग्निः । अग्निस्तें । तॆऽधिपतिः । अधिपतिर् विश्वकर्मा । अधिपतिरित्यधि – पतिः । विश्वकर्मा त्वा । विश्वकर्मेति विश्व – कर्मा । त्वा सादयतु । सादयत्वन्तरिक्षस्य । अन्तरिक्षस्य पृष्ठे । पृष्ठे ज्योतिष्मतीम् । ज्योतिष्मतीम् विश्वस्मै । विश्वस्मै प्राणाय । प्राणायापानाय । प्राणायति प्र-अनाय । अपानाय विश्वम् । अपानायत्यप – अनाय । विश्वम् ज्योतिः । ज्योतिर् यच्छ । यच्छ वायुः । वायुस्ते । तेऽधिपतिः । अधिपतिः प्रजापतिः । अधिपतिरित्यधि – पतिः । प्रजापतिस्त्वा । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । त्वा सादयतु । सादयतु दिवः । दिवः पृष्ठे । पृष्ठे ज्योतिष्मतीम् । ज्योतिष्मतीम् विश्वस्मै । विश्वस्मै प्राणाय । प्राणायापानाय । प्राणायति प्र – अनाय । अपानाय विश्वम् ।

अपानायत्यप – अनाय । विश्वम् ज्योतिः । ज्योतिर् यच्छ । यच्छ परमेष्ठी । परमेष्ठी ते । तेऽधिपतिः । अधिपतिः पुरोवातसनिः । अभ्रसनिरिते पुरोवात – सनिः । अस्यभ्रसनिः । अभ्रसनिरिते । अभ्रसनिरिते । अभ्रसनिरिते । अभ्रसनिरित्यभ्र – सनिः । असि विद्युथ्सनिः । विद्युथ्सनिरिते विद्युत् – सनिः । 20 (50/64)

T.S.4.4.6.2 - Kramam

असि स्तन्यिलुसनिः । स्तन्यिलुसनिरसि । स्तन्यिलुसनिरिति
स्तन्यिलु – सनिः । असि वृष्टिसनिः । वृष्टिसनिरिति । वृष्टिसनिरिति । वृष्टिसनिरिति । वृष्टिसनिरिति । वृष्टिसनिरिति । वृष्टिसनिरिति । अस्यग्नेः । अग्नेर् यानी । यान्यसि । असि देवानाम् । देवानामग्नेयानी । अग्नेयान्यसि । अग्नेयानीत्यग्ने – यानी । असि वायोः । वायोर् यानी । यान्यसि । असि देवानाम् । वायोयान्यसि । वायोयानीति वायो – यानी । अस्यन्तरिक्षस्य । अन्तरिक्षस्य यानी । यान्यसि । असि देवानाम् । देवानामन्तरिक्षयानी । अन्तरिक्षयान्यसि । अस्यन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षयान्यसि । अन्तरिक्षयानीत्यन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षमानि । अन्तरिक्षमानि । अन्तरिक्षमानि । अन्तरिक्षमानि । अस्यन्तरिक्षम् । अन्तरिक्षमानि ।

अस्यन्तरिक्षाय । अन्तरिक्षाय त्वा । त्वा सलिलाय । सलिलाय त्वा । त्वा सर्णीकाय । सर्णीकाय त्वा । त्वा सतीकाय । सतीकाय त्वा । । । सतीकायॆति स–तीकाय। त्वा कॆताय। कॆताय त्वा। त्वा प्रचॆतसॆ। प्रचेतसे त्वा । प्रचेतस इति प्र – चेतसे । त्वा विवस्वते । विवस्वते त्वा । त्वा दिवः । दिवस्त्वा । त्वा ज्योतिषे । ज्योतिष आदित्येभ्यः । ॥ आदित्येभ्यस्त्वा । त्वा ऋचॆ । ऋचॆ त्वा । त्वा रुचॆ । रुचॆ त्वा । त्वा द्युते । द्युते त्वा ( ) । त्वा भासे । भासे त्वा । त्वा ज्योतिषे । ज्योतिषे त्वा । त्वा यशोदाम् । यशोदाम् त्वा । यशोदामिति यशः – दाम् । त्वा यशसि । यशसि तेजोदाम् । तेजोदां त्वा । तेजोदामिति तेजः – दाम् । त्वा तेजसि । तेजसि पयोदाम् । पयोदाम् त्वा । पयोदामिति पयः – दाम् । त्वा पयसि । पयसि वर्चोदाम् । वर्चोदाम् त्वा । वर्चोदामिति वर्चः – दाम् । त्वा वर्चिसि । वर्चसि द्रविणोदाम् । द्रविणोदाम् त्वां । द्रविणोदामिति द्रविणः – दाम् । त्वा द्रविणे । द्रविणे सादयामि । सादयामि तेन । तेन ऋषिणा । ऋषिणा तेन । तेन ब्रह्मणा । ब्रह्मणा तया । तया देवतया ।

देवतयाऽङ्गिरस्वत् । अङ्गिरस्वद् ध्रुवा । ध्रुवा सींद । सीदेतिं सीद ॥ 21 (79/91) (विद्युथ्सिन – द्युत त्वै – कान्नित्रिण्शच्च) (A6) T.S.4.4.7.1 - Kramam भूयस्कृदंसि । भूयस्कृदिति भूयः – कृत् । असि वरिवस्कृत् । वरिवस्कृदंसि । वरिवस्कृदिति वरिवः – कृत् । असि प्राची । प्राच्यसि । अस्यूद्र्ध्वा । ऊद्र्ध्वाऽसि । अस्यन्तरिक्षसत् । अन्तरिक्षसदसि । अन्तरिक्षसदित्यन्तरिक्ष – सत् । अस्यन्तरिक्षे । अन्तरिक्षे सीद । सीदाफ्सुषत् । अफ्सुषदंसि । अफ्सुषदित्यफ्सु – सत् । असि २यॆनसत् । २यॆनसदिसि । इयेनसदिति इयेन – सत् । असि गृद्धसत् । गृद्धसदेसि । गृद्धसदितिं गृद्ध – सत् । असि सुपर्णसत् । सुपर्णसदिसि । सुपर्णसदिति सुपर्ण – सत् । असि नाकसत् । नाकसदिसि । नाकसदिति नाक – सत् । असि पृथिव्याः । पृथिव्यास्त्वा । त्वा द्रविणॆ । द्रविणॆ सादयामि । सादयाम्यन्तरिक्षंस्य । अन्तरिक्षस्य त्वा । त्वा द्रविणॆ । द्रविणॆ सादयामि । सादयामि दिवः । दिवस्त्वा । त्वा द्रविणे । द्रविणे सादयामि । सादयामि दिशाम् । दिशाम् त्वा । त्वा द्रविणे । द्रविणे सादयामि । सादयामि द्रविणोदाम् । द्रविणोदाम् त्वा । द्रविणोदामिति द्रविणः-दाम् । त्वा द्रविणॆ । द्रविणॆ सादयामि । सादयामि प्राणम् । प्राणम् मे । प्राणमिति प्र – अनम् । मे पाहि । पाह्यपानम् । अपानम् मे । अपानमित्यप – अनम् । मे पाहि । पाहि व्यानम् । व्यानम् मं ( ) । व्यानमिति वि – अनम् । में पाहि। 22 (50/62) T.S.4.4.7.2 - Kramam पाह्यायुः । आयुर् मे । मे पाहि । पाहि विश्वायुः । विश्वायुर् मे । विश्वायुरिति विश्व-आयुः । मे पाहि । पाहि सर्वायुः । सर्वायुर् मे । सर्वायुरिति सर्व-आयुः । मे पाहि । पाह्यग्ने । अग्ने यत् । यत् ते । ते परम् । पर ए हत् । हन् नाम । नाम तौ । तावा । एहि । इहि सम् । सर् रभावहै । रभावहै पाञ्चजन्येषु । पाञ्चजन्येष्वपि । पाञ्चजन्येष्विति पाञ्च – जन्येषु । अप्येधि । एद्ध्यग्ने । अग्ने यावाः । यावा अयावाः । अयावा एवाः । एवा ऊमाः । ऊमाः सब्दः । सब्दः सगरः । सगरः सुमॆकः ।

सुमेक इति सु – मेकः ॥ 23 (32/35)

(व्यानं में – द्वात्रिङ्शच्च) (A7)

T.S.4.4.8.1 - Kramam

अग्निनां विश्वाषाट् । विश्वाषाट्थ् सूर्येण । सूर्येण स्वराट् । स्वराट् क्रत्वा । स्वराडिति स्व – राट् । क्रत्वा शचीपतिः । शचीपतिर्. ऋषभेण । ऋषभेण त्वष्टा । त्वष्टा यज्ञेन । यज्ञेन मघवान् । मघवान् दक्षिणया । मघवानितिं मघ – वान् । दक्षिणया सुवर्गः । सुवर्गो मन्युना । सुवर्ग इति सुवः-गः । मन्युना वृत्रहा । वृत्रहा सौहार्द्येन । वृत्रहेति वृत्र – हा । सौहार्द्येन तनूधाः । तनूधा अन्नेन । तनूधा इति तन् – धाः । अत्रेन गयः । गयः पृथिव्या । पृथिव्याऽसनोत् । असनोदृग्भिः । ऋग्भिरन्नादः । ऋग्भिरित्यृक् – भिः । अन्नादो वषट्कारेण । अन्नाद इत्यन्न – अदः । वषट्कारेणर्द्धः । वषट्कारेणेति वषट् – कारेणं । ऋद्धः साम्नां । साम्नां तनूपाः । तनूपा विराजा । तनूपा इति तनू – पाः । विराजा ज्योतिष्मान् । विराजेति वि – राजा । ज्योतिष्मान् ब्रह्मणा । ब्रह्मणा सोमपाः । सोमपा गोभिः । सोमपा इति सोम – पाः । गोभिर् यज्ञम् ।

यज्ञम् दाधार । दाधार क्षत्रेण । क्षत्रेण मनुष्यान् । मनुष्यानश्चेन । अश्वेन च। च रथेन। रथेन च। च वजी। वज्र्यृतुभिः। ऋतुभिः प्रभुः । ऋतुभिरित्यृतु – भिः । प्रभुः सम्वथ्सरेणं । प्रभुरिति प्र – भुः । सम्वथ्सरेणं परिभूः । सम्वथ्सरेणेति सं – वथ्सरेणं । परिभूस्तपंसा । परिभूरिति परि – भूः । तपसाऽनाधृष्टः । अनाधृष्टः सूर्यः । अनाधृष्ट इत्यना – धृष्टः । सूर्यः सन्न् । सन् तनूभिः । तन्भिरिति तन्भिः ॥ 24 (49/65) (अग्नि – रैकान्न पञ्चाशत्) (A8) T.S.4.4.9.1 - Kramam प्रजापतिर् मनसा । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । मनसाऽन्धः । अन्धोऽच्छेतः । अच्छेतो धाता । अच्छेत इत्यच्छं – इतः । धाता दीक्षायाम् । दीक्षाया ए सिवता । सिवता भृत्याम् । भृत्याम् पूषा । पूषा सोमक्रयण्याम् । सोमक्रयण्यां वरुणः । सोमक्रयण्यामिति सोम-क्रयण्याम् । वरुण उपनब्दः । उपनब्दोऽसुरः । उपनब्द इत्युपं – नब्दः । असुरः क्रीयमाणः । क्रीयमाणो मित्रः । मित्रः क्रीतः । क्रीतः शिपिविष्टः । शिपिविष्ट आसादितः ।

शिपिविष्ट इति शिपि – विष्टः । आसादितौ नरन्धिषः । आसादित इत्या – सादितः । नरन्धिषः प्रोह्यमाणः । प्रोह्यमाणोऽधिपतिः । प्रोह्यमाण इति प्र – उह्यमानः । अधिपतिरागतः । अधिपतिरित्यधि – पतिः । आगतः प्रजापतिः । आगत इत्या-गतः । प्रजापतिः प्रणीयमानः । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः । प्रणीयमानोऽग्निः । प्रणीयमान इति प्र – नीयमानः । अग्निराग्नीद्धे । आग्नीद्ध्रे बृहस्पतिः । आग्नीद्ध्र इत्याग्नि – इद्ध्रे । बृहस्पतिराग्नीद्धात् । आग्नीद्धात् प्रणीयमानः । आग्नीद्ध्रादित्याग्नि – इद्धात् । प्रणीयमान इन्द्रः । प्रणीयमान इति प्र – नीयमानः । इन्द्रों हिवर्द्धानें । हिवर्द्धानेऽदितिः । हिवर्द्धान इति हविः – धानें । अदितिरासादितः । आसादितौ विष्णुः । आसादित इत्या – सादितः । विष्णुरुपावहियमाणः । उपावहियमाणोऽर्थर्वा । उपावह्रियमाण इत्युप-अवह्रियमाणः । अथर्वापौत्तः । उपौत्तौ यमः । उपौत्त इत्युपं – उत्तः । यमोऽभिषुतः । अभिषुतोऽपूतपाः । अभिषुत इत्यभि – सुतः । अपूतपा आधूयमानः । अपूतपा इत्यपूत – पाः ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 4.4)

आधूयमानो वायुः । आधूयमान इत्या – धूयमानः । वायुः पूयमानः । पूयमानो मित्रः । मित्रः क्षीरश्रीः । क्षीरश्रीर् मन्थी । क्षीरश्रीरिति क्षीर - श्रीः । मन्थी संकुश्रीः । सकुश्रीर् वैश्वदेवः । सकुश्रीरिति सक्त – श्रीः । वैश्वदेव उन्नीतः । वैश्वदेव इति वैश्व – देवः । उन्नीतो रुद्रः () । उन्नीत इत्युत् – नीतः । रुद्र आहुंतः । आहुंतो वायुः । आहुत इत्या – हुतः । वायुरावृत्तः । आवृत्तो नृचक्षाः । आवृत्त इत्या – वृत्तः । नृचक्षाः प्रतिख्यातः । नृचक्षा इति नृ – चक्षाः । प्रतिख्यातो भक्षः । प्रतिख्यात इति प्रति – ख्यातः । भक्ष आगतः । आगतः पितृणाम् । आगत् इत्या – गतः । पितृणाम् नाराञ्र र्सः । नाराञ्सोऽसुः । असुरातः । आतः सिन्धुः । सिन्धुरवभृथम् । अवभृथमवप्रयत्र् । अवभृथमित्यव – भृथम् । अवप्रयन्थ् समुद्रः । अवप्रयन्नित्यव – प्रयन्न् । समुद्रोऽवगतः । अवगतः सलिलः । अवगत इत्यव – गतः । सलिलः प्रप्लुतः । प्रप्लुतः सुवः । प्रप्लुत इति प्र - प्लुतः । सुवरुदृचम् । उदृचङ् गतः ।

उद्चमित्युत् – ऋचम् । गृत इति गृतः ॥ 25 (71/106) (रुद्र – एकवि ्शतिश्च) (A9) T.S.4.4.10.1 - Kramam

कृत्तिका नक्षत्रम् । नक्षत्रमग्निः । अग्निर् देवता । देवताऽग्नेः । अग्ने रुचः । रुचः स्थ । स्थ प्रजापतेः । प्रजापतेर् धातुः । प्रजापतेरिते प्रजा – पतेः । धातुः सोमस्य । सोमस्यर्चे । ऋचे त्वा । त्वा रुचे । रुचे त्वा। त्वा द्युते। द्युते त्वा। त्वा भासे। भासे त्वा। त्वा ज्योतिषे । ज्योतिषे त्वा । त्वा रोहिणी । रोहिणी नक्षत्रम् । नक्षत्रम् प्रजापतिः । प्रजापतिर् देवता । प्रजापतिरितं प्रजा-पतिः । देवता मृगशीर्,षम् । मृगशीर्.षम् नक्षत्रम् । मृगशीर्.षमिति मृग – शीर्.षम् । नक्षत्र ए सोमः । सोमो देवता । देवताऽऽर्द्रा । आर्द्रा नक्षत्रम् । नक्षत्र ए रुद्रः । रुद्रो देवता । देवता पुनर्वसू । पुनर्वसू नक्षत्रम् । पुनर्वसू इति पुनः – वसू । नक्षत्रमदितिः । अदितिर् देवता । देवता तिष्यः । तिष्यो नक्षत्रम् । नक्षत्रम् बृहस्पतिः । बृहस्पतिर् देवता । देवताऽऽश्रेषाः । आश्रेषा नक्षत्रम् । आश्रेषा इत्या – श्रेषाः । नक्षत्र ए सर्पाः । सर्पा देवता ।

देवता मधाः । मधा नक्षत्रम् । नक्षत्रम् पितरः । पितरो देवता । देवता फल्गुनी () । फल्गुनी नक्षत्रम् । फल्गुनी इति फल्गुनी । नक्षत्रम् । फल्गुनी इति फल्गुनी । नक्षत्रमर्यमा । 26 (50/56)

T.S.4.4.10.2 - Kramam

अर्यमा देवता । देवता फल्गुनी । फल्गुनी नक्षत्रम् । फल्गुनी इति फल्गुनी । नक्षत्रम् भगः । भगो देवता । देवता हस्तः । हस्तो नक्षत्रम् । नक्षत्रज् सविता । सविता देवता । देवता चित्रा । चित्रा नक्षत्रम् । नक्षत्रमिन्द्रः । इन्द्रो देवता । देवता स्वाती । स्वाती नक्षत्रम् । नक्षत्रम् वायुः । वायुर् देवता । देवता विशाखे । विशाखे नक्षत्रम् । विशाखे इति वि – शाखे । नक्षत्रमिन्द्राग्नी । इन्द्राग्नी देवता । इन्द्राग्नी इतीन्द्र – अग्नी । देवताऽनूराधाः । अनूराधा नक्षत्रम् । अनूराधा इत्यनु – राधाः । नक्षत्रम् मित्रः । मित्रो देवता । देवता रोहिणी । रोहिणी नक्षत्रम् । नक्षत्रमिन्द्रः । इन्द्रो देवता । देवता विचृतौ । विचृतौ नक्षत्रम् । विचृताविति वि – चृतौ । नक्षत्रम् पितरः । पितरो देवता । देवताऽषाढाः । अषाढा नक्षत्रम् । नक्षत्रमापः । आपो देवता । देवताऽषाढाः । अषाढा नक्षत्रम् ।

नक्षत्रं विश्वे । विश्वे देवाः । देवा देवता । देवता श्रोणा । श्रोणा नक्षत्रम् । नक्षत्रं विष्णुः । विष्णुर् देवता । देवता श्रविष्ठाः । श्रविष्ठा नक्षत्रम् । नक्षत्रं वसवः ( ) । वसवो देवता । 27 (50/55) T.S.4.4.10.3 - Kramam देवता रातभिषक् । रातभिषङ् नक्षत्रम् । रातभिषगिति ञ्त – भिषक् । नक्षत्रमिन्द्रः । इन्द्रो देवता । देवता प्रोष्ठपदाः । प्रोष्ठपदा नक्षत्रम् । प्रोष्ठपदा इति प्रोष्ठ – पदाः । नक्षत्रमजः । अज एकपात् । एकपाद् देवता । एकपादित्येक – पात् । देवता प्रोष्ठपदाः । प्रोष्ठपदा नक्षत्रम् । प्रोष्ठपदा इति प्रोष्ठ – पदाः । नक्षत्रमहिः । अहिर् बुध्नियः । बुध्नियो देवता । देवता रेवती । रेवती नक्षत्रम् । नक्षत्रं पूषा । पूषा देवता । देवताऽश्वयुजौ । अश्वयुजौ नक्षत्रम् । अश्वयुजावित्यश्च – युजौ । नक्षत्रमश्चिनौ । अश्विनौ देवता । देवताऽपभरणीः । अपभरणी्र् नक्षत्रम् । अपभरणीरित्यप – भरणीः । नक्षत्रं यमः । यमो देवता । देवता पूर्णा । पूर्णा पश्चात् । पश्चाद् यत् । यत् ते । ते देवाः ।

देवा अदधुः । अदधुरित्यदधुः ॥ 28 (33/39) (फल्गुनी नक्षत्रं – वसव – स्त्रयस्त्रिण्शच्च) (A10) <u>T.S.4.4.11.1 - Kramam</u> मधुश्च । च माधवः । माधवश्च । च वासंन्तिकौ । वासंन्तिकावृत् । ऋतू शुक्रः । ऋतू इत्यृतू । शुक्रश्च । च शुचिः । शुचिश्च । च ग्रैष्मौ । ग्रैष्मावृतू । ऋतू नभः । ऋतू इत्यृतू । नभश्च । च नभस्यः । नभस्यश्च । च वार्.षिकौ । वार्.षिकावृतू । ऋतू इषः । ऋतू इत्यृतू । इषश्च । चौर्जः । ऊर्जश्च । च शारदौ । शारदावृतू । ऋतू सहः । ऋतू इत्यृतू । सहश्च । च सहस्यः । सहस्यश्च । च हैमन्तिकौ । हैमन्तिकावृतू । ऋतू तपः । ऋतू इत्यृतू । तपश्च । च तपस्यः । तपस्यश्च । च शैशिरौ । शैशिरावृतू । ऋतू अग्नेः । ऋतू इत्यृतू । अग्नेरन्तः ३लेषः । अन्तः ३लेषोऽसि । अन्तः ३लेष इत्यन्तः – २लेषः । असि कल्पेताम् । कल्पेताम् द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी कल्पन्ताम् । द्यावापृथिवी इति द्यावा – पृथिवी । कर्लपन्तामापः । आप ओषधीः । ओषधीः कर्ल्पन्ताम् । कल्पन्तामग्नयः । अग्नयः पृथंक् । पृथङ् ममं । मम ज्यैष्ठ्याय ।

ज्यैष्ठ्याय सर्वता । सर्वता य । सव्रता इति स – व्रताः। 29 (50/59) T.S.4.4.11.2 - Kramam येऽग्नयः । अग्नयः समनसः । समनसोऽन्तरा । समनस इति स – मनसः । अन्तरा द्यावापृथिवी । द्यावापृथिवी शैशिरौ । द्यावापृथिवी इति द्यावा - पृथिवी । शैशिरावृत् । ऋतू अभि । ऋतू इत्यृत् । अभि कल्पमानाः । कल्पमाना इन्द्रम् । इन्द्रमिव । इव देवाः । देवा अभि । अभि सम् । सं वैशन्तु । विशन्तु सम्यत् । सम्यच् च । सम्यदिति सम् – यत् । च प्रचेताः । प्रचेताश्च । प्रचेता इति प्र – चेताः । चाग्नेः । अग्नेः सोमस्य । सोमस्य सूर्यस्य । सूर्यस्योग्रा । उग्रा च । च भीमा । भीमा च । च पितृणाम् । पितृणां वमस्य । यमस्येन्द्रस्य । इन्द्रस्य धुवा । धुवा च । च पृथिवी । पृथिवी च । च देवस्य । देवस्य सवितुः । सवितुर् मरुताम् । मरुताम् वरुणस्य । वरुणस्य धर्त्री । धर्त्री च । च धरित्री । धरित्री च । च मित्रावरुणयोः । मित्रावरुणयोर् मित्रस्य । मित्रावरुणयोरिति मित्रा – वरुणयोः ।

मित्रस्य धातुः । धातुः प्राची । प्राची च । च प्रतीची । प्रतीची च । च वसूनाम् । वसूना ए रुद्राणाम् । रुद्राणामादित्यानाम् । 30 (50/56) T.S.4.4.11.3 - Kramam आदित्यानाम् ते । ते तें । तेऽधिपतयः । अधिपतयस्तेभ्यः । अधिपतय इत्यधि – पतयः । तेभ्यो नमः । नमस्ते । ते नः । नो मृडयन्तु । मृडयन्तु ते । ते यम् । यम् द्विष्मः । द्विष्मो यः । यश्च । च नः । नो द्वेष्टि । द्वेष्टि तम् । तं वः । वो जम्भे । जम्भे दथामि । दधामि सहस्रस्य । सहस्रस्य प्रमा । प्रमेति प्र – मा । प्रमा असि । असि सहस्रस्य। सहस्रस्य प्रतिमा। प्रतिमा असि। प्रतिमेति प्रति – मा । असि सहस्रस्य । सहस्रस्य विमा । विमा असि । विमेति वि – मा । असि सहस्रस्य । सहस्रस्योन्मा । उन्मा असि । उन्मेत्युत् – मा । असि साहस्रः । साहस्रोऽसि । असि सहस्रोय । सहस्राय त्वा । त्वेमाः । इमा में । मे अग्ने । अग्न इष्टकाः । इष्टका धैनवः । धैनवः सन्तु । सन्त्वेका । एका च । च शतम् । शतम् च । च सहस्रम् । सहस्रम् च । चायुतम् । अयुतम् च ( ) । च नियुतम् । 31 (50/55)

T.S.4.4.11.4 - Kramam नियुतम् च। नियुतमिति नि – युतम्। च प्रयुतम्। प्रयुतम् च। प्रयुतमिति प्र – युतम् । चार्बुदम् । अर्बुदम् च । च न्यंर्बुदम् । न्यर्बुदम् च । न्यर्बुदमिति नि – अर्बुदम् । च समुद्रः । समुद्रश्च । च मद्ध्यम् । मद्ध्यम् च । चान्तः । अन्तश्च । च परार्द्धः । परार्द्धश्च । परार्द्ध इति पर – अर्द्धः । चेमाः । इमा में । मे अग्ने । अग्न इष्टकाः । इष्टका धॆनवः । धॆनवः सन्तु । सन्तु षष्टिः । षष्टिः सहस्रम् । सहस्रमयुतम् । अयुतमक्षीयमाणाः । अक्षीयमाणा ऋतस्थाः । ऋतस्थाः स्थ । ऋतस्था इत्यृत–स्थाः । स्थ ऋतावृधः । ऋतावृधौ घृतश्चतः । ऋतावृध इत्यृत – वृधः । घृतश्चतौ मधुश्चतः । घृतश्चत इति घृत – श्चतः । मधुश्चत ऊर्जस्वतीः । मधुश्चत इति मधु – श्रुतः । ऊर्जस्वतीः स्वधाविनीः । स्वधाविनीस्ताः । स्वधाविनीरिति स्वधा – विनीः । ता में । मे अग्ने । अग्न इष्टकाः । इष्टका धेनवः । धेनवः सन्तु । सन्तु विराजः । विराजो नाम । विराज इति वि – राजः । नाम कामदुघाः । कामदुघा अमुत्र । कामदुघा इति काम – दुघाः । अमुत्रामुष्मिन् । अमुष्मिन् लाके ।

```
लोक इति लोके ॥ 32 (45/56)
(सव्रता - रुद्राणां - मयुतंञ्च - पञ्चंचत्वारिङ्शच्च) (A11)
T.S.4.4.12.1 - Kramam
समिद् दिशाम् । समिदिति सम्-इत् । दिशामाशयाः । आशयां नः ।
नः सुवर्वित् । सुवर्विन् मधौः । सुवर्विदिति सुवः-वित् । मधौरतः ।
अतो माधवः । माधवः पातु । पात्वस्मान् । अस्मानित्यस्मान् ॥
अग्निर् देवः । देवो दुष्टरीतुः । दुष्टरीतुरदाभ्यः । अदाभ्य इदम् ।
इदङ् क्षत्रम् । क्षत्रज् रक्षतु । रक्षतु पातु । पात्वस्मान् ।
अस्मानित्यस्मान् ॥ रथन्तर्ण् सामभिः । रथन्तरमिति रथम् – तरम् ।
सामभिः पातु । सामभिरिति साम – भिः । पात्वस्मान् । अस्मान्
गायत्री । गायत्री छन्दसाम् । छन्दसां विश्वरूपा । विश्वरूपेति
विश्व – रूपा ॥ त्रिवृन् नः । त्रिवृदिति त्रि – वृत् । नो विष्ठया ।
विष्ठया स्तोमः । विष्ठयेति वि – स्थया । स्तोमो अहाम् । अहार्
समुद्रः । समुद्रो वातः । वातं इदम् । इदमोजः । ओजः पिपर्तु ।
पिपर्त्विति पिपर्तु ॥ उग्रा दिशाम् । दिशामभिभूतिः ।
अभिभूतिर् वयोधाः । अभिभूतिरित्यभि – भूतिः । वयोधाः शुचिः ।
```

वयोधा इति वयः – धाः । शुचिः शुक्रे । शुक्रे अहंनि ।

ा ॥ ॥ ॥ ॥
अहन्योज्सीना । ऑजसीनेत्योज्सीना ॥ इन्द्राधिपतिः । अधिपतिः
पिपृतात् । अधिपतिरित्यधि – पतिः । पिपृतादतः । अतो नः ।

नो महि । महि क्षुत्रम् । 33 (50/59)

T.S.4.4.12.2 - Kramam

क्षत्रं विश्वतः । विश्वतो धारय । धारयेदम् । इदमितीदम् ॥ बृहथ् साम । साम क्षत्रभृत् । क्षत्रभृद् वृद्धवृष्णियम् । क्षत्रभृदिति क्षत्र – भृत् । वृद्धवृष्णियम् त्रिष्टुभा । वृद्धवृष्णियमिति वृद्ध-वृष्णियम् । त्रिष्टुभौजः । ऑजः शुभितम् । शुभितमुग्रवीरम् । उग्रवीरमित्युग्र – वीरम् ॥ इन्द्र स्तोमेन । स्तोमेन पञ्चदञ्जेन । पञ्चदरोन मद्ध्यम् । पञ्चदरोनेति पञ्च – दरोन । मद्ध्यमिदम् । इदं वातेन । वातेन सगरेण । सगरेण रक्ष । रक्षेति रक्ष ॥ प्राची दिशाम् । दिशार् सहयशाः । सहयशा यशस्वती । सहयशा इति सह – यशाः । यशस्वती विश्वे । विश्वे देवाः । देवाः प्रावृषा । प्रावृषाऽह्राम् । अह्रा ए सुवर्वती । सुवर्वतीति सुवः – वती ॥ इदम् क्षत्रम् । क्षत्रम् दुष्टरम् । दुष्टरमस्तु । अस्त्वोजः ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 4.4)

ओजोऽनाधृष्टम् । अनाधृष्ट⊍् सहस्रियम् । अनाधृष्टमित्यना – धृष्टम् । सहस्रियण् सहस्वत् । सहस्वदिति सहस्वत् ॥ वैरूपे सामन् । सामित्रिह । इह तत् । तच्छेकम । शकेम जगत्या । जगत्यैनम् । एनं विक्षु । विक्ष्वा । आ वैशयामः । वेशयाम इति वेशयामः ॥ विश्वें देवाः । देवाः सप्तदशेनं । सप्तदशेन वर्चः । सप्तदशॆनेतिं सप्त – दशॆनं । 34 (50/56) T.S.4.4.12.3 - Kramam वर्च इदम् । इदम् क्षत्रम् । क्षत्रज् सलिलवातम् । सलिलवातमुग्रम् । सलिलवातमिति सलिल – वातम् । उग्रमित्युग्रम् ॥ धर्त्री दिशाम् । दिशाम् क्षत्रम् । क्षत्रमिदम् । इदम् दाधार । दाधारोपस्था । उपस्थाऽऽशानाम् । उपस्थेत्युप – स्था । आशानाम् मित्रवत् । मित्रवदस्तु । मित्रवदितिं मित्र-वत् । अस्त्वोजः । ओज इत्योजः ॥ मित्रावरुणा शरदा । मित्रावरुणेति मित्रा – वरुणा । शरदाऽह्राम् । अहाम् चिकिल् । चिकिल् अस्मै । चिकिल् इति चिकिल् । अस्मै राष्ट्राय । राष्ट्राय महि । महि रार्म । रार्म यच्छतम् ।

यच्छतमिति यच्छतम् ॥ वैराजॆ सामन्न् । सामन्निधे । अधि मॆ । मे मनीषा । मनीषाऽनुष्टुभा । अनुष्टुभा सम्भृतम् । अनुष्टुभत्यनु – स्तुभा । सम्भृतं वीर्यम् । सम्भृतमिति सम् – भृतम् । वीर्य एं सहः । सह इति सहः ॥ इदम् क्षत्रम् । क्षत्रम् मित्रवत् । मित्रवदार्द्रदानु । मित्रवदिति मित्र – वत् । आर्द्रदानु मित्रावरुणा । आर्द्रदान्वित्यार्द्र-दानु । मित्रावरुणा रक्षतम् । । मित्रावरुणेति मित्रा – वरुणा । रक्षतमाधिपत्यैः । आधिपत्यैरित्याधि – पत्यैः ॥ सम्राड् दिशाम् । सम्राडिति सम् - राट् । दिशार् सहसाम्नी । सहसाम्नी सहस्वती । सहसाम्नीति सह – साम्नी । सहस्वत्यृतुः । ऋतुर्. हेमन्तः । हेमन्तो विष्ठया । विष्ठया नः । विष्ठयेति वि – स्थया । नः पिपर्तु । पिपर्त्विति पिपर्तु ॥ अवस्युवाता बृहतीः । अवस्युवाता इत्यवस्यु – वाताः । 35 (50/64) T.S.4.4.12.4 - Kramam बृहतीर् नु । नु शक्वरीः । शक्वरीरिमम् । इमं यज्ञम् । यज्ञमवन्तु । अवन्तु नः । नॊ घृताचीः । घृताचीरिति घृताचीः ॥ सुवर्वती सुदुघा ।

स्वर्वतीति सुवः – वती । सुदुघा नः । सुदुघति सु – दुघा । नः पयस्वती । पयस्वती दिशाम् । दिशाम् देवी । देव्यवतु । अवतु नः । नो घृताची । घृताचीते घृताची ॥ त्वम् गोपाः । गोपाः पुरएता । गोपा इति गो – पाः । पुरएतोत । पुरएतेति पुरः – एता । उत पश्चात् । पश्चाद् बृहस्पते । बृहस्पते याम्याम् । याम्याम् ॥
॥
उद्र्षा । युङ्ग्धि वाचम् । वाचमिति वाचम् ॥ ऊद्र्र्धा दिशाम् । । । । । । । । । । दिशाण् रन्तिः । रन्तिराशा । आशौषधीनाम् । ओषधीनाण् सम्वथ्सरेणं । सम्वथ्सरेणं सविता । सम्वथ्सरेणेति सं – वथ्सरेण । सविता नः । नो अहाम् । अहामित्यहाम् ॥ रेवथ् साम । सामातिछन्दाः । अतिछन्दा उ । अतिछन्दा इत्यति – छन्दाः । उ छन्देः । छन्दोऽजातशत्रुः । अजातशत्रुः स्योना । अजातशत्रुरित्यजात – शत्रुः । स्योना नः । नो अस्तु । अस्त्वित्यस्तु ॥ स्तोमत्रयस्त्रिण्ञो भुवनस्य । स्तोमत्रयस्त्रिण्ञा इति स्तोमं – त्रयस्त्रिण्शॆ । भुवनस्य पिता । पिता विवस्वद्वाते ।

विवस्वद्वाते अभि । विवस्वद्वात इति विवस्वत् – वाते । अभि नः । नो गृणाहि । 36 (50/59)

T.S.4.4.12.5 - Kramam

गृणाहीति गृणाहि ॥ घृतवती सवितः । घृतवतीति घृत – वती । सवितराधिपत्यैः । आधिपत्यैः पयस्वती । आधिपत्यैरित्याधि-पत्यैः । पयस्वती रन्तिः । रन्तिराशा । अशा नः । नो अस्तु । अस्त्वत्यस्तु ॥ ध्रुवा दिशाम् । दिशां विष्णुपत्नी । विष्णुपत्यघोरा । विष्णुपत्नीति विष्णु – पत्नी । अघोराऽस्य । अस्येशाना । ईशाना सहसः । । । । । । । । । सहस्रो या । या मनोता । मनोतिति मनोता ॥ बृहस्पतिर् मातिरश्चा । मातरिश्चोत । उत वायुः । वायुः सन्धुवानाः । सन्धुवाना वाताः । सन्धुवाना इति सम् – धुवानाः । वाता अभि । अभि नः । नो गृणन्तु । गृणन्त्वितं गृणन्तु ॥ विष्टम्भो दिवः । विष्टम्भ इति वि – स्तम्भः । दिवो धरुणः । धरुणः पृथिव्याः । पृथिव्या अस्य । अस्येशाना । ईशाना जगतः । जगतो विष्णुपत्नी । विष्णूपत्नीति विष्णू - पत्नी ॥ विश्वव्यचा इषयन्ती । विश्वव्यचा इति विश्व – व्यचाः । इषयन्ती सुभूतिः ।

तैत्तिरीय संहिता क्रम पाठे (TS 4.4)

सुभूतिः शिवा। सुभूतिरिति सु – भूतिः । शिवा नः । नो अस्तु । अस्त्वदितिः । अदितिरुपस्थे । उपस्थ इत्युप-स्थे ॥ वैश्वानरो नः । न ऊत्या । ऊत्या पृष्टः । पृष्टो दिवि । दिव्यनु । अनु नः ()। न जिंद्र । अद्यानुमतिः । अनुमतिरनु । अनुमतिरित्यनु – मृतिः । जिंद्र । अद्यानुमतिः । अनुमते त्वम् । अनुमत इत्यनु – मृते । अन्वत् । इदनुमते । अनुमते त्वम् । अनुमत इत्यनु – मृते । विम्न आ । आ भुवत् । भुवत् कः । को अद्य । अद्य युङ्के । युङ्क इति युङ्के ॥ 37 (64/73) । (मिहि – सप्तद्शेना – ऽवस्युवाता – अभि नो – ऽनु न – श्रुतुर्दश च) (A12)

 Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :

 ।
 ।

 (रिश्मिरिस् – प्रति धेनु – मिस स्तनिये ब्रुसिनिर –

 ।
 ।

 ।
 ।

 स्यादित्याना ॰
 – सप्तित्रि ॰

 ०
 –

First and Last Padam of Fourth Prasnam of Kandam 4 :-। । (र्रिभरस्नि – को अद्य युङ्गे)

॥ हरिः ओं ॥ ॥ इति चतुर्थ काण्डे चतुर्थ प्रश्नः – क्रम पाठः समाप्तः ॥

<u>Details of Panchati</u>, <u>Padam and Krama Vaakyam for Kandam 4 – Prasanam 4 – TS 4.4</u>

	Panchati	Padams	Krama Vaakyams
Anuvakam 1	3	143	176
Anuvakam 2	3	140	175
Anuvakam 3	3	178	223
Anuvakam 4	8	405	451
Anuvakam 5	2	98	113
Anuvakam 6	2	129	155
Anuvakam 7	2	82	97
Anuvakam 8	1	49	65
Anuvakam 9	1	71	106
Anuvakam 10	3	133	150
Anuvakam 11	4	195	226
Anuvakam 12	5	264	311
Total →	37	1887	2248